ETTSÉGI VIZSGA • 201

ELEKTRONIKAI ALAPISMERETEK

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA

2015. május 19. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 240 perc

Pótlapok sz	záma
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTÉRIUMA

Azonosító								
jel:								

Fontos tudnivalók

Az írásbeli dolgozat megoldásához segédeszközként csak szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép, rajzeszközök, sablonok és vonalzók használhatók. Az íráshoz kék színű tollat, a rajzoláshoz grafitceruzát kell használni. Az egyszerű, rövid feladatokat a feladatlapon, a kérdések alatt rendelkezésre álló szabad helyen kell megoldani. Az összetett feladatok megoldása a felügyelő tanárok által kiosztott pótlapokon történik. A pótlapokat lapszámozással kell ellátni, és fel kell tüntetni rajtuk az azonosító jelet.

A számítást igénylő feladatoknál ügyelni kell az összefüggés (képlet) helyes felírására, a szakszerű behelyettesítésre és a helyes számolásra. Ezek bármelyikének hiánya pontlevonást jelent. A végeredmény csak akkor fogadható el teljes pontszámmal, ha annak számértéke és mértékegysége kifogástalan.

A feladatok megoldásánál ügyelni kell az írásbeli dolgozat rendezettségére, az áttekinthetőségre, a szabványos jelölések alkalmazására, a műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak való megfelelésre. Ezek hiánya pontlevonást jelent. A megoldásban az esetleges hibás részeket egy ferde vonallal kell áthúzni.

A megoldási időn belül lehetőség van tisztázat készítésére is. Ebben az esetben egy "Piszkozat" és egy "Tisztázat" készül folyamatos oldalszámozással.

Egyszerű, rövid feladatok

Maximális pontszám: 40

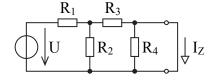
1.) Határozza meg egy tekercs egyenáramú ellenállását! A tekercs l = 80 m hosszúságú, d = 0.3 mm átmérőjű, $\rho = 1.75 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot m$ fajlagos ellenállású huzalból készült.

(3 pont)

R =

2.) Határozza meg az alábbi kétpólus rövidzárási áramát!

(4 pont)

$$R_3 = 3 \text{ k}\Omega \qquad R_4 = 750 \text{ s}$$

 $I_z =$

3.) Számítsa ki egy síkkondenzátor kapacitását!

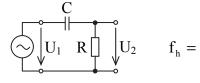
(3 pont)

$$Adatok:~A=64\,cm^2\,,~d=0,5\,mm\,,~\epsilon_{_0}=8,\!86\cdot10^{-12}\,\frac{A\cdot s}{V\cdot m}\,,~\epsilon_{_{\rm r}}=5$$

C =

4.) Határozza meg az alábbi feszültségosztó határfrekvenciáját! Adatok: $C = 1000 \mu F$, $R = 8 \Omega$.

(3 pont)

5.) Határozza meg egy párhuzamos R-L-C rezgőkör impedanciáját! Adatok: $R = 5 k\Omega$, $X_L = 2 k\Omega$, $X_C = 4 k\Omega$.

(4 pont)

Z =

6.) Határozza meg az egyfázisú fogyasztón fellépő meddő teljesítményt a tápfeszültség, a tápáram és a fázisszög ismeretében! Adatok: U = 230 V, I = 4 A, $\varphi = 15^{\circ}$. (3 pont)

Q =

7.) Határozza meg egy közös emitteres erősítő alapkapcsolás feszültségerősítését terhelés nélküli esetben! Adatok: $h_{11E} = 3,4$ kΩ, $h_{21E} = 140$, $h_{22E} = 25$ μS, $R_C = 3$ kΩ.

(3 pont)

$$A_{n} =$$

8.) Számítsa ki egy erősítő teljesítményerősítését! A feszültségerősítés $A_u = -50$, az erősítő bemeneti ellenállása $R_{be} = 3 \text{ k}\Omega$, a terhelő ellenállás $R_t = 5 \text{ k}\Omega$. (3 pont)

 $A_p =$

9.) Határozza meg egy negatívan visszacsatolt erősítő feszültségerősítését! A nyílthurkú feszültségerősítés $A_u = 10^3$, a visszacsatoló tag átviteli tényezője $\beta = 0.05$! (3 pont)

 $A_{uv} =$

10.) Rajzoljon váltakozó jelek erősítésére alkalmas fázist fordító erősítő kapcsolást! Igényes szabadkézi vázlat is megfelel. Rendelkezésre álló alkatrészek: 1 db műveleti erősítő, 3 db ellenállás, 2 db csatolókondenzátor. Terhelés nem csatlakozik a kimenetre.

(4 pont)

11.) Írja át szabályos alakba az alábbi logikai függvényt! $F^{3} = A \cdot B + \overline{A} \cdot C + B \cdot C$

12.) Töltse ki az alábbi tárolók igazságtáblázatát! A határozatlan értékű kimeneteket x betűvel jelölje! (3 pont)

(4 pont)

R-S tároló

S	R	Q^{n+1}

Inverz R-S tároló

\overline{S}	\overline{R}	Q^{n+1}

J-K tároló

J	K	Q^{n+1}

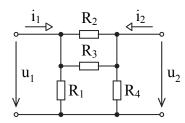
Azonosító								Ì
jel:								l

Összetett feladatok

Maximális pontszám: 60

1. feladat Maximális pontszám: 15

Négypólus paraméterek számítása

Adatok:

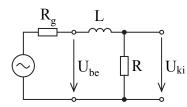
$$R_1 = 1.5 \text{ k}\Omega$$
 $R_2 = 1 \text{ k}\Omega$
 $R_3 = 3 \text{ k}\Omega$ $R_4 = 750 \Omega$

Feladatok:

- a) Határozza meg a négypólus y₁₁, y₂₁ és y₂₂ paraméterét!
- b) Határozza meg a terheletlen négypólus feszültségátvitelét (A_u)!

2. feladat Maximális pontszám: 15

L-R feszültségosztó számítása

Adatok:

$$U_{be} = 6 \text{ V}$$
 $f = 300 \text{ Hz}$ $R = 100 \Omega$

Az osztó csillapítása a megadott frekvencián 6 dB.

A generátor belső ellenállása (Rg) elhanyagolható. A kimenet terheletlennek tekinthető.

Feladatok:

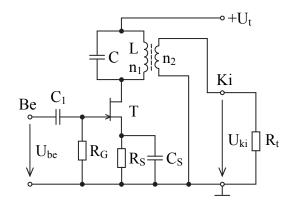
- a) Határozza meg az L-R osztó feszültségátvitelét viszonyszámként (A_u), valamint a tekercs induktív reaktanciáját (X_L) és induktivitását (L)!
- b) Határozza meg az osztó áramfelvételét (I), a tekercsen fellépő feszültséget (U_L) és a kimeneti feszültséget (U_{ki})!
- c) Készítse el az osztó léptékhelyes vektorábráját a feszültségek (U_{be} , U_{ki} , U_{L}), az áram (I) és a fázisszög (ϕ) feltüntetésével! Jelölje a vektorok forgásirányát! Javasolt lépték: $5\,\text{mm} \div 10\,\text{mA}$, $10\,\text{mm} \div 1\,\text{V}$.
- d) Határozza meg a bemeneti és a kimeneti feszültség közötti fázisszög (φ) abszolút értékét!

Azonosító								l
jel:								Ì

3. feladat

Maximális pontszám: 15

Szelektív erősítő fokozat számítása

A FET paraméterei:

$$y_{21S} = 4 \text{ mS}$$
 $y_{22S} = 25 \mu \text{S}$

A rezgőkör adatai:

$$f_0 = 1 \text{ MHz}$$
 $C = 200 \text{ pF}$

A párhuzamos veszteségi

ellenállás: $R = 40 \text{ k}\Omega$

Egyéb adatok:

$$R_t = 10 \text{ k}\Omega \qquad n_1 = 2 \cdot n_2$$

Feladatok:

- a) Határozza meg a rezgőköri tekercs induktivitását (L) és induktív reaktanciáját rezonanciafrekvencián $(X_{L0})!$
- b) Határozza meg a feszültségerősítés értékét viszonyszámként és dB-ben rezonancia-frekvencián $(A_{u0}, a_{u0})!$ Az erősítő nem fordít fázist.
- c) Határozza meg az erősítő sávszélességét (B)!

4. feladat Maximális pontszám: 15

Kombinációs hálózat tervezése

Adott a logikai függvény sorszámos alakja:

$$F^4 = \Pi^4(0, 1, 3, 5, 7, 8, 9, 11)$$

Feladatok:

- a) Egyszerűsítse a függvényt grafikus módszerrel! A legnagyobb helyi értékű változót A-val jelölje!
- b) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényt! A megvalósításhoz két- és három-bemenetű NOR kapukat használhat fel. A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.
- c) Adja meg a függvény diszjunktív sorszámos alakját! Egyszerűsítse a diszjunktív függvényt grafikus módszerrel! A legnagyobb helyi értékű változót A-val jelölje!
- d) Valósítsa meg az egyszerűsített függvényt! A megvalósításhoz két- és három-bemenetű NAND kapukat használhat fel. A változók csak ponált alakban állnak rendelkezésre.

Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító jel:								

írásbeli vizsga 1411 7 / 8 2015. május 19.

	i								
Elektronikai alapismeretek — emelt szint	Azonosító								
Diektronikar arapismeretek emert szint	jel:								

témakör	a feladat sorszáma	maximális pontszám	elért pontszám	a témakör maximális pontszáma	a témakör elért pontszáma
	1.	3			
	2.	4			
	3.	3			
	4.	3			
	5.	4			
Egyszerű, rövid	6.	3		40	
feladatok	7.	3		40	
	8.	3			
	9.	3			
	10.	4			
	11.	4			
	12.	3			
	1.	15			
Összetett	2.	15		60	
feladatok	3.	15		OU	
	4.	15			
	Az írásbeli	vizsgarész p	ontszáma	100	

			javító tanár
Dátum:			
	pontszáma		]
	egész számra	beírt egész	
	kerekítve	pontszám	
Egyszerű, rövid feladatok			
Összetett feladatok			
javító tanár	jeg	yző	_
-		-	
Dátum: Dátu			